

جمهوری اسلامی ایران

۶۰۰۸۹

شماره ... ۱۴۰۴ / ۴ / ۲۲
تاریخ ... ۱۴۰۷ / ۴ / ۲۲

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالیٰ

«با صلوات بر محمد و آل محمد»

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت جهاد کشاورزی
وزارت صنعت، معدن و تجارت - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۴/۴/۱۱ به پیشنهاد شورای ملی تأمین مالی و به استناد ماده (۲۳) قانون تأمین مالی تولید و زیرساختها مصوب ۱۴۰۲، آیین نامه اجرایی ماده مذکور را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی ماده (۲۳) قانون تأمین مالی تولید و زیر ساختها
(موضوع توسعه روش های تأمین مالی مبتنی بر پیش فروش یا خرید اعتباری کالاها و خدمات)

ماده ۱۵۵ - در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

- ۱- کالا/خدمت: خدمات و کالاهایی (اعم از منقول و غیر منقول) که در بورس های کالایی پذیرش نشده اند و ذیل مقررات بازارهای متشکل معامله نمی شوند.
- ۲- اسناد اعتباری: اسناد اعتباری موضوع بند (الف) ماده (۲۰) قانون تأمین مالی تولید و زیرساختها مصوب ۱۴۰۲ که مطابق قوانین و مقررات توسط نهادهای ذی صلاح صادر می شود؛ شامل بسرات الکترونیکی، اوراق گواهی اعتبار مولد (گام) و سند تعهد پرداخت اعتبار اسنادی داخلی اریالی.

۳- فروش کالا/خدمت: فرآیند پیش فروش یا خرید اعتباری کالا/خدمت که به موجب آن خریدار، وجه معادل ثمن مورد تعهد خود را به صورت یکجا و یا اقساط و یا با اسناد اعتباری پرداخت می کند و فروشنده متعهد می شود که کالا/خدمت را در تاریخ معین، تحويل ارائه دهد.

۴- خریدار: شخص حقیقی یا حقوقی که در ازای واریز وجه اعم از پرداخت یکجا، پیش پرداخت، اقساط، یا در ازای قبول تعهد اسناد اعتباری، کالا یا خدمت دریافت می نماید.

۵- فروشنده: شخص حقیقی تامین کننده یا تولید کننده یا توزیع کننده یا ارائه دهنده کالا/خدمت دارای مجوز از درگاه ملی مجوزها که مقاضی فروش کالا/خدمت است.

شیوه حبوب

تصویب نامه هیئت وزیران

۶- قرارداد فروش کالا/خدمت: توافقنامه‌ای که به امضای فروشنده و خریدار می‌رسد و بیانگر نوع و مشخصات فنی کالا یا خدمت، میزان یا مقدار، شرایط تحويل کالا/ارائه خدمت، بهای واحد و کل، شرایط پرداخت، موعد تحويل کالا/ارائه خدمت و سایر مفاد مورد توافق فروشنده و خریدار است.

۷- مؤسسه اعتباری: مؤسسه اعتباری موضوع بند (ج) ماده (۱) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۲.

۸- نهاد پذیرنده قرارداد: نهادهای موضوع ماده (۲) این آیین‌نامه که فرآیند تنظیم و اجرای قرارداد فروش کالا/خدمت را مدیریت و بر حسن اجرای آن از جمله عدم مغایرت اسناد ارائه شده با تعهدات مندرج در مفاد قرارداد نظارت می‌کند و مطابق این آیین‌نامه تضمین تعهدات مرتبط با قرارداد فروش کالا/خدمت را بر عهده دارد.

۹- دستگاه‌های متولی کالا/خدمت: نهادی که مسئولیت اصلی صدور مجوز تولید، تأمین، نظارت و ارائه یک کالا/خدمت و یا اجرای سیاست‌ها و مقررات مربوط به آن کالا/خدمت خاص را بر عهده دارد.

۱۰- حساب امانی: نوعی حساب بانکی مطابق با ضوابط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موضوع ماده (۱۵) این آیین‌نامه که برای نگهداری وجوده مربوط به قرارداد فروش کالا/خدمت در مؤسسه اعتباری، به نام خریدار معرفی می‌شود مشروط به اینکه دارنده حساب امانی حق مسدودسازی و نقل و انتقال وجوده مربوط به قرارداد را در اختیار نهاد پذیرنده قرارداد قرار می‌دهد.

۱۱- اعتبارسنجی: فرآیندی که با هدف سنجش اعتبار اشخاص حقیقی و حقوقی با استفاده از داده‌ها و الگو(مدل)‌های مربوط، به اختصاص نمره اعتباری به اشخاص یا تهیه گزارش اعتباری منتهی می‌شود.

۱۲- گواهی بازرگانی فنی / گواهی انطباق خدمات: سندی که شرکت بازرگانی تعیین شده توسط نهاد پذیرنده، پس از بازرگانی کالا/خدمت صادر می‌کند و حاکی از تطابق یا عدم تطابق کالا/خدمت بازرگانی شده با مشخصه‌های مندرج در قرارداد است.

ماده ۲- تضمین تعهدات مرتبط با قرارداد فروش کالا/خدمت موضوع این آیین‌نامه صرفاً توسط صندوق‌های تضمین دولتی و غیردولتی، بورس‌های کالایی یا شرکت‌های سپرده‌گذاری مرکزی مورد تأیید سازمان بورس و اوراق بهادار، صندوق توسعه ملی، صندوق نوآوری و شکوفایی، صندوق‌های پژوهش و فناوری، شرکت‌های بیمه، شرکت‌های واسپاری(لیزینگ) و سایر مؤسسات مالی و اعتباری پس از اخذ مجوز از نهاد ناظر مربوط در چهارچوب قوانین و مقررات بالادستی خود مجاز است.

تصویب نامه هیئت وزیران

ماده ۳ - نهادهای موضوع ماده (۲) این آییننامه در صورتی مجاز به پذیرش قرارداد فروش کالا/خدمت و ارائه خدمات مذکور هستند که طرفین معامله از برگه(فرم) یکنواخت قراردادهای تهیه شده توسط آن نهاد، به منظور انعقاد و تسویه قرارداد استفاده کنند.

تبصره - دستگاههای متولی کالا/خدمت در کشور مکلفند، در تهیه قرارداد فروش کالا/خدمت متناسب با نوع کالا/خدمت در قالب برگه(فرم) یکنواخت قراردادهای مذکور با نهاد پذیرنده همکاری کنند.

ماده ۴ - نهاد پذیرنده قرارداد درصورت پذیرش قرارداد فروش کالا/خدمت، موظف است نسبت به انعقاد قرارداد سه جانبی با طرفین معامله اقدام نماید. حدود وظایف و اختیارات نهاد مذکور، طرفین معامله و تعهدات آنها به یکدیگر مطابق مفاد قرارداد مذکور خواهد بود.

تبصره - کلیه شروط قرارداد از جمله زمان‌بندی پرداخت، اسناد و مدارک مبنای درخواست مبلغ توسط فروشنده، شرایط و معیارهای پرداخت به فروشنده، تضامین، خسارت قراردادی، بازپرداخت مبلغ پرداختی خریدار درصورت عدم اجرای تعهدات توسط فروشنده و خسارت تأخیر تأديه، باید مورد توافق سه جانبی قرار گیرد.

ماده ۵ - در فرآیند اجرای قرارداد فروش کالا/خدمت، بررسی و حصول اطمینان از عدم مغایرت اسناد ارائه شده مرتبط با تعهدات مندرج در مفاد قرارداد در راستای احراز ایفای تعهدات طرفین بر عهده نهاد پذیرنده قرارداد است. نهاد مذکور پیش از پذیرش قرارداد موظف است فروشنده و خریدار را مطابق با شرایط قرارداد و ضوابط ابلاغی نهاد ناظر شناسایی و احراز نماید. همچنین فروشنده را از منظر توان تأمین و تحويل کالا/خدمت و یا خریدار را از منظر توان پرداخت ارزیابی نماید.

تبصره - نهاد پذیرنده قرارداد مجاز است توان فنی و اجرایی فروشنده را از دستگاه متولی کالا/خدمت استعلام نماید. دستگاه متولی کالا/خدمت موظف به ارائه پاسخ و ارسال داده و اطلاعات درخواستی به نهاد پذیرنده است.

ماده ۶ - چنانچه بر اساس قرارداد فروش کالا/خدمت، پرداخت توسط خریدار در زمان انعقاد قرارداد به صورت نقد و کامل انجام نگیرد، نهاد پذیرنده قرارداد موظف است پیش از پذیرش قرارداد، نسبت به اعتبارسنجی خریدار و یا دریافت امتیاز اعتباری وی از شرکت‌های اعتبارسنجی دارای مجوز اقدام نماید.

ماده ۷- خریدار موظف است به درخواست نهاد پذیرنده قرارداد، نسبت به معرفی حساب امانی نزد مؤسسه اعتباری اقدام نماید.

ماده ۸- در صورتی که بر اساس قوانین بالادستی ذیربسط، قرارداد فروش کالا/خدمت مستلزم ثبت در مرجع ثبتی باشد، طرفین قرارداد مکلفند نسبت به ثبت قرارداد در مرجع ثبتی مربوط اقدام نموده و مراتب را به نهاد پذیرنده قرارداد اعلام نمایند.

تبصره ۱- زمان ثبت قرارداد در مرجع ثبتی باید به گونه‌ای باشد که قبل از هرگونه اجرای مفاد قرارداد یا انتقال حقوق مالکیت اقدام به ثبت رسمی صورت پذیرد.

تبصره ۲- انعقاد قراردادهای فروش کالا درخصوص اموال غیرمنقول صرفاً پس از ثبت در دفتر اسناد رسمی مجاز است.

ماده ۹- خریدار موظف است بر اساس شرایط پرداخت مندرج در قرارداد، نسبت به واریز کلیه پرداخت‌ها اعم از یک‌جا، پیش‌پرداخت و اقساط به حساب امانی معرفی شده اقدام نماید.

تبصره- در صورت عدم ایفای به موقع تعهد توسط خریدار وفق قرارداد فروش کالا/خدمت، خریدار ملزم به پرداخت مبلغی به عنوان خسارت تاخیر تادیه دین در چهارچوب قرارداد سه جانبی منعقده با نهاد پذیرنده است.

ماده ۱۰- نهاد پذیرنده قرارداد می‌تواند بنا به درخواست خریدار، نسبت به فراهم‌سازی امکان اخذ اعتبار توسط خریدار اقدام نماید.

تبصره - مؤسسات اعتباری می‌توانند در چهارچوب قرارداد چهار جانبی منعقده با نهاد پذیرنده، خریدار و فروشنده، نسبت به ارائه اسناد اعتباری مشروط به درج امکان تسويه با آن به تعهد خریدار و ضمانت نهاد پذیرنده یا تأمین مالی فروشنده اقدام نمایند.

ماده ۱۱- وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی موظفند ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این آیین‌نامه، زنجیره‌های تولید را برای به کارگیری اسناد اعتباری شناسایی و به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و مرکز تأمین مالی اعلان نمایند.

ماده ۱۲- نهاد پذیرنده قرارداد موظف است وفق مفاد قرارداد سه جانبی، درخواست فروشنده را بر اساس شروط پرداخت مورد توافق بررسی نماید و در صورت احراز معیارهای پرداخت از جمله گزارش پیشرفت کار و جریان نقدینگی مورد نیاز طرح (پروژه)، یکباره یا به صورت اقساط، آزادسازی وجهه از حساب امانی به حساب فروشنده را به مؤسسه اعتباری اعلام نماید.

تصویب نامه هیئت وزیران

تبصره - در طول مدت اعتبار قرارداد، مؤسسه اعتباری صرفاً با اعلام نهاد پذیرنده وجوه مورد درخواست فروشنده را از حساب امانی به حساب فروشنده انتقال می‌دهد.

ماده ۱۳ - فروشنده موظف است کالا/خدمت را در زمان مقرر طبق قرارداد فروش کالا/خدمت، تأمین و به خریدار تحويل ارائه دهد.

تبصره - در صورت شرط ارائه گواهی بازرگانی اگواهی انطباق خدمات در مفاد قرارداد فروش کالا/خدمت، فروشنده موظف است گواهی بازرگانی اگواهی انطباق خدمات در مقصد مبنی بر تطابق کالا/خدمت بازرگانی شده موضوع قرارداد با مشخصه‌های کمی و کیفی مندرج در قرارداد را از شرکت‌های مجاز بازرگانی تعیین شده توسط نهاد پذیرنده اخذ نماید. اگر پس از تحويل کالا، مشکلاتی در خصوص کیفیت یا نقص کالا بروز کند، مسئولیت جبران یا رفع آن در چهارچوب قرارداد فروش کالا/خدمت است.

ماده ۱۴ - در صورت تأخیر یا عدم تحويل کالا/ارائه خدمت به شکل مغایر با مفاد قرارداد به خریدار در موعده مقرر مندرج در قرارداد فروش کالا/خدمت، خریدار مربوط به درج در قرارداد، حق فسخ خواهد داشت. فروشنده ملزم است علاوه بر بازپرداخت مبلغ پرداختی خریدار، جرایم مربوط مندرج در قرارداد فروش کالا/خدمت را پرداخت نماید.

تبصره - ضمانت اجرای کلیه مفاد مندرج در قرارداد فروش کالا/خدمت، بر عهده نهاد پذیرنده است.

ماده ۱۵ - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در چهارچوب وظایف و اختیارات قانونی خود، ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این آیین‌نامه، ضوابط مربوط به حساب امانی توسط مؤسسات اعتباری را ابلاغ و کارمزد مربوط را تعیین می‌نماید.

ماده ۱۶ - کارمزد نهاد پذیرنده قرارداد در راستای ارائه خدمات مربوط به پذیرش قرارداد فروش کالا/خدمت و سقف ارزش قرارداد فروش کالا/خدمت موضوع این آیین‌نامه، توسط شورای ملی تأمین مالی تعیین می‌شود.

تبصره - کارمزد مؤسسات اعتباری به عنوان نهاد پذیرنده پس از تصویب در هیئت عالی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به شبکه بانکی ابلاغ می‌شود.

ماده ۱۷ - سازمان بورس و اوراق بهادار در چهارچوب وظایف و اختیارات قانونی خود موظف است امکان سرمایه‌گذاری صندوق‌های سرمایه‌گذاری در قراردادهای فروش کالا/خدمت، انتشار اوراق خرید دین کالایی و توسعه انواع تأمین مالی جمعی را فراهم آورد.

تصویب نامه هیئت وزیران

ماده ۱۸ - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در چهارچوب وظایف و اختیارات قانونی خود موظف است نسبت به توسعه اسناد و ابزارهای اعتباری از جمله بسترسازی طراحی و صدور الگو (مدل)های جدید کارت‌های اعتباری توسط شبکه بانکی اقدام نماید.

ماده ۱۹ - به منظور ارتقای شفافیت و نظارت بر فرآیندهای پیش‌فروش کالا/خدمت توسط نهادهای پذیرنده قرارداد، شورای ملی تأمین مالی می‌تواند با رعایت بند (ت) ماده (۱۰۷) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳ درخصوص ایجاد سامانه‌های پیش‌فروش و اجرای فرآیندهای پیش‌فروش از طریق این سامانه اقدام لازم را معمول نماید.

ماده ۲۰ - این آیین‌نامه ناقض سایر روش‌های قانونی در حوزه بازارهای متشكل و یا هرگونه ترتیبات قراردادی مورد توافق بین خریدار و فروشنده و کلیه سکو (پلتفرم)ها نمی‌باشد.

محمد رضا عارف

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس مجلس شورای اسلامی، دفتر رئیس قوه قضائیه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دبیرخانه ستاد کل نیروهای مسلح، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت‌های قوانین و نظارت مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارت‌خانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، معاونت‌های رئیس جمهور، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.
(۲۰۰۱۳۵۹۸)